FREDAGEN 19 JULI 1963

Ett Spel

en väg som till himla

Tre tappra himlaspelare: (fr
Nils Ingels, Mats Rune Lindströ
More. De har inte missat en end
dessa 22

Knätofsmusical på 23:e året

Av Carin Beckius

LEKSAND (ST:s utsända) För tjugotredje året i följd, för minst 250:e spelgången i ordningen, startar på fredag Himlaspelet i Sammilsdalen, Leksand. En kollationering, tre repetitioner — och Mats Rune Ersson Lindström kan börja sin väg till Vår Herre i denna musical i knätofs på dalmål. Det är också Rune Lindströms tjugotredje säsong. Men Harriet Forssells första. Hon spelar Marit, förförerskan-häxan som döms att döden dö. På bål förstås.

I tisdags var det kollationering. Det betyder Inte cocktailparty på dalska som oftast på stockholmska. Utan rätt och slätt upprop och en första repetition.

Regissör Gösta Folke, som också skötte uruppförandet i Leksand 1942, var på plats, spelets författare och huvudredaktör Rune Lindström likaså. Erik More, "spel- och tingsman" och "kurbitsmålaren" Nils Ingels ställde också upp, för tjugotredje året i följd.

Även Vår Herre är i år den gamla vanliga: komminister Nils Gustafsson. Men han infinner sig enligt traditionen inte förrän på generalrepetitionen.

Slagsmål

Men nya Marit, den enda som hade spelenlig utstyrsel mötte upp, 1 klädsam solbränna, förvärvad i Rimini, Italien. Och så halva "baletten" — i islandströjor och släcks, den över allt gångbara hembygdsdräkten.

— För några år sen var det svårt att få foikdansare till Himlaspelet. Nu är det slagsmål om rollerna, berättar "kurbitsmålaren" (i spelet bara) hr Ingels.

Under våren har det mesta övats in. Repetitionerna bara finslipar, "smörjer" maskineriet, anpassar det till spelscenen.

— Minst 100 medverkar i själva spelet, de flesta har varit med i åtskilliga år. Minst lika många till arbetar bakom kulisserna, inflikar Rune Lindström. Och ser väldigt belåten ut. Det är en stor apparat, att få Mats Ersson till himlen tio dagar i följd, under ett år, inför 1 genomsnitt 20 000 personer per säsong.

Inte sant?

Det sägs att Rune Lindström spelar Mats för sista året denna sommar. Han har blivit lite för rund om magen och kinderna, är inte den yngling som Mats egentligen skall vara 1 början av spelet.

I Leksand vägrar man helt enkelt att tro på den uppgiften: det kan bara Inte vara sant. Det ordnar sig nog till nästa sommar.

Det sägs också att Rune Lindströms 17-årige son skulle vara lämplig som den unge Mats. Far kunde ta vid där åldern, också på scenen, får ta ut sill rätt.

— Men han vill inte, inte i år i varje fall. Vi får väl se, säger far. Hoppas och tro. Han har anlag, pojken.

Det blir väl någon råd med det. Betydligt allvarligare är väderproblemet.

Leksands kommun har under alla dessa år ställt en regngaranti på 25 000 kronor till arrangemangets förfogande.

Sommaren 1960 såg det hotande ut. Men man klarade sig med ett nödrop och behövde inte anlita garantisumman.

Blött

Aret därpå, 1961, v?. ka blött men även då gick det ihop, nätt och jämnt, men utan garantipengar.

Förra sommaren, då inte bara ragnet utan också kylan skrämde bort publiken, tvangs man till slut, för första gången 1 Himlaspelets historia, att ta kommunala medel i anspråk.

Och i år? Ingen vet. Men spelets Vår herre, prästen bland aktörerna, har vidtalats att ta ett extra samtal med högste chefen. Vad det nu kan leda tHL

Fem-sex tusen åskådare en varm sommardag. Mot bara några hundra en kall och regnig. Det betyder en skillnad på åtskilliga vackra daler.

— För att Inte tala om hur mycket roligare det är att spela i vackert väder för många glada människor, kommenterar Åke Lindström, alias kung Salomon dagarna 19—28 Juli, en av de få professionella skådespelarna i himlastycket

/ gropen

Men hur blir det med den ständigt påtänkta Amerikaturnén?

— Den blir nog inte av, tror Rune Lindström. Den har diskuterats många gånger. Men vi har aldrig lyckats få några garantier för resan, konstnärliga garantier från USA. Och vi åker inte på vinst och förlust. För övrigt tror jag Himlaspelet helst skall ses här i Leksand, 1 gropen intill kyrkan.

Det hindrar inte att man under årens lopp spelat stycket på andra ställen. Här några data:

- Premiär 1 Leksand 1941.
- Nypremiär i Uppsala samma år.
- Dramaten 1 Stockholm julen 1911. (Dramaten har för övrigt varit scen för spelet ytterligare två gånger.)
- Finland 1943.
- Riksteaterturné 1943—44 från Malmö i söder till Kiruna i norr.
- Lillehammer 1 Norge 1957.

Mats Rune Ersson Lindström Ct v), författare och skådespelare jämte registören Gösta Folke.

Harriet Forssell ny Marit i spelet om vägen som till himmelen bär. ST-foto: Sture Waldö.

Ny Marit — gamle Ma

Mats Ersson är Runa Lind-Ström igenom alla åren — "ibland också tvärtom". Han har således aldrig sett spelet själv.

Men Marit Knutsdotter har växlat.

Gerd Back var tredje Marit i ordningen.

Och fjärde den nära nog traditionella blev Busk Margit Jonsson. Hon är nästan ett slags institution, efter elva år tragen axla hennes mantel. Recensionerna gav henne högt betyg, men de som sett ,Busk Margit i elva år knorrade. Inte var det väl så här Marits visa skulle sjungas! Inte det maneret, inte den rösten,

sen Busk Marg

"'Himlaspelet,

den." Så står

runt hela lande

busslast med

redan aviserat